

Educació musical, visual i aprenentatge

Codi: 102035
Crèdits: 5

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500798 Educació Primària	OB	3	2

Professor/a de contacte

Nom: Mar Morón Velasco
Correu electrònic: Mar.Moron@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Cristina González Martín
Josep Oriol Mora Romagosa
Albert Casals Ibáñez
Ruth Ortin Lozano

Prerequisits

S'aconsella tenir aprovada l'assignatura D'EDUCACIÓ MUSICAL I VISUAL de segon curs.

Objectius

Objectius formatius:

La naturalesa dels processos artístics i els seus recursos per a ser formalitzats.
Intervencions educatives en l'àmbit de l'educació performativa de les arts: imatge, objecte i espai.
Interpretació, escolta i creació musical com a base de la comprensió musical
Aplicacions didàctiques en l'àmbit de la música al voltant de l'audició, la cançó i la creació.

Competències

- Adquirir recursos per a fomentar la participació al llarg de la vida en activitats musicals i plàstiques dins i fora de l'escola.
- Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals (en termes de fortaleces, potencialitats i debilitats), per desenvolupar aquelles que siguin necessàries en el desenvolupament professional.

- Comprendre els principis que contribueixen a la formació cultural, personal i social des de les arts.
- Conèixer el currículum escolar de l'educació artística, en els seus aspectes plàstic, audiovisual i musical.
- Conèixer i aplicar a les aules les tecnologies de la informació i de la comunicació.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar i avaluar continguts del currículum mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents als estudiants.
- Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament i aprenentatge, tant de forma individual com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Mantenir una relació crítica i autònoma respecte els sabers, els valors i les institucions socials públiques i privades.
- Reflexionar entorn les pràctiques d'aula per tal d'innovar i millorar la tasca docent. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l entre els estudiants.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir els coneixements curriculars artístics de l'escola.
2. Adquirir els coneixements curriculars, metodològics, avaluatius i competencials apropiats per a la seva aplicació professional.
3. Adquirir les destreses bàsiques en la pràctica de la interpretació, escolta i creació per esdevenir un bon model musical.
4. Comprendre el valor de l'educació artística en el desenvolupament de la persona i de la societat.
5. Conèixer i utilitzar recursos tecnològics en les activitats programades.
6. Conèixer, analitzar i produir material didàctic aplicat a l'ensenyament artístic.
7. Estar capacitats per a treballar en equip.
8. Experimentar la música en relació al context social i cultural.
9. Haver adquirit coneixements i capacitats i habilitats en la dimensió productiva i perceptiva de les arts plàstiques i musicals.
10. Haver desenvolupat coneixements i capacitats crítiques respecte la cultura i l'educació.
11. Haver desenvolupat les capacitats creatives i d'innovació.
12. Organitzar amb eficàcia i rentabilitat la part autònoma de l'aprenentatge.
13. Portar a terme projectes que incloguin diferents disciplines artístiques en el seu procés.
14. Reconèixer el valor de les arts en la formació de la persona, i el paper fonamental que l'escola té com a responsable d'aquesta condició.
15. Reconèixer les emocions pròpies i dels altres, i el seu valor en l'educació artística a l'escola.

Continguts

Bloc I. Art i educació. DIMENSIÓ CULTURAL/PERFORMATIVA

1. Les obres d'art com a font de coneixement: anàlisi de l'obra d'art.

1.1- Percepció, representació i interpretació de l'art.

Bloc II. Formació en la pràctica de l'art. DIMENSIÓ PRODUCTIVA/PERFORMATIVA

1. Pràctiques i projectes relacionats amb diferents moviments artístic i contextos culturals.

2. Comprensió i experimentació de la pràctica de l'art com a procés de coneixement.

Bloc III. L'educació artística a l'escola. LA INTERVENCIÓ EDUCATIVA en un context metodològic d'educació performativa

1. El currículum de l'àrea d'art i la seva implementació a l'escola: Metodologies, processos i estratègies.

2. Escola, museus i centres culturals.

Bloc IV. Música i educació. DIMENSIÓ CULTURAL

1. La música en relació al context social i cultural.

Bloc V. Formació en la pràctica musical. DIMENSIÓ PRODUCTIVA I PERCEPTIVA DE LA MÚSICA

1. La interpretació, l'escolta i la creació musical a través de la veu, d'instruments o de materials sonors diversos.

1.1.- La canço com a element bàsic de pràctica musical.

1.2.- L'audició musical i la comprensió de la música

Bloc VI. L'educació musical a l'escola. DIMENSIÓ DIDÀCTICA DE LA MÚSICA

1. L'Educació artística i cultural, una competència bàsica comunicativa

2. Principis metodològics fonamentals, recursos, materials i estratègies.

3. La interdisciplinarietat entre la música i altres àrees curriculars,

4. La funció de la música a l'escola. Especialista versus generalista, la necessària col·laboració.

Metodologia

AUTÒNOMES

Disseny i creació d'intervencions educatives

Reflexions teòriques

DIRIGIDES

Presencial en gran grup

Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Es realitza amb tot el grup classe i permet l'exposició dels principals continguts a través d'una participació oberta i activa per part dels estudiants.

Plantejament i organització dels exercicis i activitats que es realitzaran posteriorment en seminaris.

Realització d'activitats musicals col·lectives de la pràctica musical.

PROJECTE TRANSNATURA: EDUCACIÓ DE LES ARTS VISUALS. Transnatura és el títol del projecte pluridisciplinar dissenyat entre els equips docents de quatre de les assignatures de 3r curs del Grau en Educació Primària. Consisteix en **una sortida de dos dies i una nit a la natura** en la qual es vol proporcionar una vivència intensa i formativa en el medi natural que, a més a més de treballar objectius específics de cadascuna de les disciplines, també facilita l'abordatge d'aspectes transversals com per exemple la sostenibilitat, la vida saludable, la convivència i la relació entre escola i natura, entre d'altres. Assignatures implicades: **Didàctica de les Ciències Experimentals, Aprenentatge i Desenvolupament II, Educació Musical Visual i aprenentatge, Educació Física i la seva Didàctica I.** La sortida es durà a terme **els dies 15 i 16 d'octubre per als grups 31 i 41, i els dies 22 i 23 d'octubre per als grups 21 i 71**; així doncs inclou pernòctació. L'assistència és obligatòria. En cas que algú no pugui assistir-hi per un motiu justificat, haurà d'acreditar-ho i realitzar un treball compensatori prèviament acordat amb el/la docent. Les activitats que es realitzin durant la sortida formaran part de l'avaluació continuada de les diferents assignatures. L'equip docent especificarà a principis de curs les evidències d'aprenentatge i els criteris d'avaluació corresponents. Els detalls relatius a horaris, preu, itinerari i equipatge es facilitaran amb 10 dies d'antelació.

Seminaris

Espais de treball en grup reduïts supervisat pel professorat on mitjançant anàlisi de documents, resolució de casos o activitats diverses s'aprofundeix en els continguts i temàtiques, treballades en el gran grup.

Realització dels exercicis i activitats dissenyats en les sessions de gran grup.

Exercitació pràctica musical i visual i plàstica en activitats específiques del treball de seminari.

Activitats d'exposicions orals, individuals o en grup. Comentaris i crítiques dels resultats.

Sortides a museus o altres centres artístics i audicions musicals.

SUPERVISADES

Tutories i altres activitats tutoritzades.

Nota: "Les sessions d'aquesta assignatura es basen en un treball de recerca i experimentació amb materials per part dels estudiants, que requereix d'una investigació basada en la documentació amb imatges i en el reciclatge de materials per a la creació artística. A més a més, la metodologia adoptada requereix pel seu bon desenvolupament que l'estudiant porti a l'aula materials especialitzats per a la realització de les activitats artístiques (pinzells i pintures, entre d'altres). El professorat recomanarà el material més adient per a les activitats programades, que tindrà un cost sostenible i podrà ser compartit entre els estudiants. Es cercaran mecanismes per poder garantir que l'estudiant pugui tenir-lo al seu abast en el cas de que no es disposi dels recursos necessaris."

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial en gran grup	15	0,6	1, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 14, 15
Seminaris	23	0,92	1, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 13, 15
Tipus: Supervisades			
Tutories i altres activitats tutoritzades	25	1	3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15
Tipus: Autònomes			
Disseny i creació d'intervencions educatives	32	1,28	1, 2, 5, 6, 9, 12, 13
Reflexions teòriques	30	1,2	1, 2, 5, 6, 8, 10, 14, 15

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats que es mostren en la graella que hi ha a continuació. L'assistència a les classes presencials i de seminari de l'assignatura és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes, en cas contrari es considerarà no presentat.

Per a poder superar l'assignatura s'han d'haver aprovat cada una de les dues matèries de què consta, la d'educació visual i plàstica (50%) i la d'educació musical (50%). La nota final serà la mitja aritmètica entre les dues parts.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit se'ls donarà l'oportunitat de poder superar la matèria, realitzant un treball autònom

adicional o refent alguna de les activitats lliurades o realitzades. S'haurà d'estudiar cada cas en funció de la situació de cada estudiant.

El plagi total o parcial, d'una de les activitats d'avaluació i/o la còpia en un prova d'avaluació és motiu directe per suspendre l'assignatura.

PROJECTE TRANSNATURA: La natura com a font d'aprenent

Es lliurarà un **dossier** amb tota la informació i activitats d'aprenentatge per a fer abans, durant i després de la sortida. A fin artística: el caminar com a pràctica estètica, al professor corresponent pel Campus Virtual.

El procés de creació artística, que s'iniciarà a la Transnatura i amb les primeres idees lliurades al novembre, es reprendrà a

TASQUES I DATES D'AVALUACIÓ I RECUPERACIÓ:

MÚSICA

Tasca d'avaluació	Tipologia d'activitat	Data avaluació	Data recuperació
Treball d'audició	Grupal	26 i 27/03/2019	Les tasques d'avaluació que estiguin suspeses es podran recuperar el 25 i 26/06/2019
Treball cançó	Grupal	7 i 8 /05/2019	
Treball creació	Grupal	28 i 29/05/2019	
Examen oral	Individual	4 i 5/06/2019	

VISUAL

CARPETA D'APRENTATGE	Tipologia d'activitat	Data avaluació	Data recuperació
DIMENSIÓ CULTURAL. Reflexió sobre textos	Individual	24/04/2019 (21 i 31)	25/06/2019 (21 i 31)
		30/04/19 (41 i 71)	26/06/2019 (41 i 71)
DIMENSIÓ PRODUCTIVA. Procés de creació artística. Transnatura	Individual	24/04/2019 (21 i 31)	*Lliurament de la carpeta d'aprenentatge amb la revisió de les tasques no superades
		30/04/19 (41 i 71)	
DIMENSIÓ EDUCATIVA. Intervenció educativa interdisciplinària i inclusiva a través de les Arts	Grupal	14/05/2019 (21 i 31)	
		15/05/2019 (41 i 71)	

LLIURAMENT FINAL DE LA
CARPETA D'APRENENTATGE

Individual

4/06/2019 (21 i 31)

5/06/2019 (41 i 71)

* RECUPERACIÓ: Els estudiants que tinguin una nota entre el 4 i el 5, hauran de definir amb el professor (tutoria) aquells aspectes a millorar de l'assignatura, i lliurar la data prevista per a la recuperació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Bloc I. Art i educació. DIMENSIÓ CULTURAL	10%	0	0	1, 4, 7, 10, 12, 13, 14
Bloc II. Formació en la pràctica de l'art. DIMENSIÓ PRODUCTIVA	20%	0	0	4, 5, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15
Bloc III. L'educació artística a l'escola. LA INTERVENCIÓ EDUCATIVA	20%	0	0	1, 2, 4, 6, 10, 11, 15
Bloc IV. Música i educació. DIMENSIÓ CULTURAL	10%	0	0	4, 8, 10
Bloc V. Formació en la pràctica musical. DIMENSIÓ PRODUCTIVA I PERCEPTIVA DE LA MÚSICA	15%	0	0	3, 5, 9, 15
Bloc VI. L'educació musical a l'escola. DIMENSIÓ DIDÀCTICA DE LA MÚSICA	25%	0	0	1, 5, 7, 13

Bibliografia

EDUCACIÓ DE LES ARTS VISUALS

ACASO, MARÍA (2009). *La educación artística no son manualidades. Nuevas prácticas en la enseñanza de las artes y la cultura visual*. Madrid: Catarata

AGUIRRE, I. (2005). *Teorías y prácticas en educación artística*. Navarra. Universidad Publica de Navarra.

APLLE M.W. (2004): *Ideology and curriculum* (3rd ed.). New York: Routledge. (De l'original 1979)

ARNHEIM, R.(1993): *Consideraciones sobre la educación artística*. Barcelona. Paidós Estética 22.

BERGER, R. (1979): *Arte y comunicación*. Barcelona: G.G.S.A.

CHALMERS,F.G.(2003): *Arte, educació i diversidad cultural*. Barcelona, Paidós.

CHOMSKY, N. (2003): *Chomsky on democracy education* (C.P. Otero, Ed.). New York: Roudledge Falmer.

DE BARTOLOMEIS, FRANCESCO(1994) *El color de los pensamientos y de los sentimientos*. Ediciones Octaedro, S.L. Barcelona.

DEWEY, J. (2008). *El arte como experiencia*. Barcelona: Paidós

DUBORGEL, B. (1981): *El dibujo del niño. Estructuras y símbolos*. Paidós. Barcelona.

EFLAND, A. (1979). *Arte y percepción visual*. Madrid: Alianza.

- EFLAND, A. (1993). *Consideraciones sobre la educación artística*. Barcelona. Paidós
- EFLAND, A. (2002) *Una historia de la educación del arte. Tendencias intelectuales y sociales en la enseñanza de las artes visuales*. Barcelona: Paidós
- EFLAND, A. (2004): *Arte y cognición. La integración de las artes visuales en el currículum*. Barcelona: Octoedro
- EFLAND, A. FREEDMAN, K. SRUHS, P. (2003) *La educación y el arte posmoderno*. Barcelona: Paidós
- EISNER, E. W. (1995): *Educación y la visión artística*. Barcelona, Paidós. Col. Paidós Educador n1 115.
- EISNER, E. W. (1998). *El ojo ilustrado. Indagación cualitativa y mejora de la práctica educativa*. Barcelona: Paidós.
- EISNER, E. W. (2004). *El arte y la creación de la mente*. Barcelona: Paidós.
- FARAH, M.J. (1985). "Psychophysical evidence for a shared representational medium for mental images and percepts", en *Journal of Experimental Psychology: General*, vol. 114. pp. 91-103.
- GARDNER, H. (1994). *Educación artística y desarrollo humano*. Paidós. Barcelona.
- GARDNER, H. (1999). *Inteligencias múltiples. La teoría en la práctica*. Barcelona: Paidós.
- GARDNER, H. (2000). *La educación de la mente y el conocimiento de las disciplinas*. Barcelona: Paidós
- HERNÁNDEZ, F. (1997). *Educación y cultura visual*. Publicaciones MCEP. Sevilla.
- JUST, A., y CARPENTER, P. (1985). "Cognitive coordinate systems: Accounts of mental rotation and individual differences in spatial ability" en *Psychological Review*, vol. 92, pp. 137-172.
- LOGAN, L. (1980). *Estrategias para una enseñanza creativa*. Barcelona. Oikos-Thau.
- LÓPEZ FERNÁNDEZ CAO, M. (coord.) (2006). *Creación y posibilidad. Aplicaciones del arte en la integración social*. Madrid: Editorial Fundamentos.
- MALINS, F. (1983). *Mirar un cuadro: para entender la pintura*. Madrid, Hermann Blume.
- MARÍN, RICARDO (2005). *Investigación en Educación Artística*. Universidad de Granada. Universidad de Sevilla.
- MATTHEWS, J. (2002). *El arte de la Infancia y la Adolescencia. La construcción del significado*. Barcelona, Paidós.
- RODARI, GIANNI (2004). *Gramática de la fantasía, introducción a l'art d'inventar històries*. Columna Edicions, S.A. Barcelona.
- ROGERS, CARL ROGERS (1978). *Libertad y creatividad en la educación*. Barcelona: Paidós Educador Contemporáneo
- STERN, ARNO (2016). *Del dibujo infantil a la semiología de la expresión*. Samaruc: Valencia
- STERN, ANDRÉ (2015). *Yo nunca fui a la escuela*. Litera: Valencia.
- TATARKIEWICZ, W. (2002). *Historia de seis ideas*, Ed. Tecnos, Col. Meliópolis.
- TONUCCI, F. (1986). *A los tres años se investiga* Hogar del Libro S.A. Barcelona 1986
- VIGOTSKY, L. S. (1982). *La imaginación y el arte en la infancia*. Madrid: Akal.

WILSON, BRENT / HURWITZ, AL / WILSON MARJORIE.(2004). *La enseñanza del dibujo a partir del arte*. Editorial Paidós, Barcelona.

TRANSNATURA. La natura com a font d'aprenentatge a la formació inicial dels mestres.

Carson, Rachel (2012). *El sentido del asombro*. Madrid: Ediciones Encuentro SA.

Freire, Heike (2014). *Educación en verde*. Barcelona: GRAÓ.

Thoreau, Henry David (2017). *Caminar*. Barcelona: Angle Editorial.

BLOGS:

- <http://educarenverde.blogspot.com.es/>
- <http://www.yorokobu.es/filosofia-de-caminar/>
- <http://www.democresia.es/pensamiento/solo-asombro-conoce/>

DOCUMENTS AUDIOVISUALS:

EL SENTIDO DEL ASOMBRO:

<http://www.rtve.es/alcanta/videos/ultimas-preguntas/ultimas-preguntas-sentido-del-asombro/1539438/>

El bosque habitado - 200 años con Thoreau, padre de la Ecología. Con Diego Cobo - 09/07/17 (AUDIO)

<http://www.rtve.es/alcanta/audios/el-bosque-habitado/bosque-habitado-200-anos-thoreau-padre-ecologia-diego->

Para Todos la 2. Educación emocional en el medio natural. 18 dic 2014

<http://www.rtve.es/alcanta/videos/para-todos-la-2/para-todos-2-debate-educacion-emocional-medio-natural/2916>

ARTISTES I NATURA:

- Richard Long: <http://www.richardlong.org/>
- Lucia Loren: <http://lucialoren.com/>
- Hamish Fulton: <http://www.hamish-fulton.com/>
- Àngels Ribé: <https://www.angelsribe.com/>
- Pere Jaume: <https://www.macba.cat/es/perejaume>
- Olafur Eliasson: <http://www.olafureliasson.net/>
- Miguel Angel Blanco: <http://www.bibliotecadelbosque.net/>
- Herman de Vries: <http://www.hermandevries.org/>
- Pep Mata: <http://pepmata.com/>
- Chris Drury: <http://chrisdrury.co.uk/>
- Fina Miralles: <http://www.finamiralles.com/>
- Sebastiao Salgado: <https://oscarenfotos.com/2013/02/23/galeria-sebastiao-salgado/>

RECURSOS WEB

Art Education from Democratic Life. www.naea-reston.org/olc/pub/NAEA/home/

Asociación para la educación de las artes. www.aep-arts.org

A Critical Enlaces Tool Kit. El aprendizaje de las Artes y conocimientos académicos del estudiante y desarrollo social. www.aep-arts.org/resources/toolkits/criticallinks/

Sin dejar a ningún sujeto detrás. www.aep-arts.org/resources/advocacy.htm

L'art del segle XX a l'escola. <http://www.marmoron.com/lartdelseglexxalescola/html/index.htm>

National Art Education Association. NAEA. www.naea-reston.org

NESTA. National Endowment for Science, Technology and Arts. Organismo independiente con la misión de hacer actividades innovadoras en el Reino Unido. <http://www.nesta.org.uk>

Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura. UNESCO.
<http://www.unesco.org/es/education>

Iwai, K. (2003). *La contribución de la educación artística en los niños*.
<http://www.ibe.unesco.org/publications/Prospects/ProspectsPdf/124s/iwas.pdf>

Conferencia Mundial sobre la Educación Artística: construir capacidades creativas para el siglo XXI. Hoja de ruta para la Educación Artística. (2006)
http://portal.unesco.org/culture/es/ev.php-URL_ID=39546&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Unitat de Didàctica de les Arts Plàstiques
<http://www.uab.cat/servlet/Satellite/el-departament/didactica-de-les-arts-plastiques-1243492964927.html>

CURRICULUM I EDUCACIÓ PRIMÀRIA:

<http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/index.php?module=Pages&func=display&pageid=2>

EDUCACIÓ, CURRICULUM : educació primària I. Catalunya. Departament d'Educació II. Catalunya. Servei d'Ordenació Curricular 1. Educació primària - Catalunya - Currículums 373.312.14(467.1):

http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/file.php?file=docs/primaria/curriculum_ep.pdf

EDUCACIÓ MUSICAL

ANDREU, M.; GODALL, P. (2010). La música integrada en el currículum de primària i la adquisició de competències bàsiques. *Aula de innovació educativa*. 190:16-20.

BLACKING, J. (1994): *Fins a quin punt l'home és music?* Vic. Eumo

BONAL, E; CASAS, M; CASAS, N. (2005): *Diversitat. Cançons, danses... activitats i recursos per a la convivència en la diversitat*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Fundació Bofill. (inclou 2 CDs)

CASELLES, M; MANENT, R.; ROMA, R.; VILAR, R. (2001) *Cançoner de butxaca*. Tarragona. Edicions el Mèdol i Generalitat de Catalunya.

DDAA: *Cançons populars i tradicionals a l'escola*. Propostes didàctiques i metodològiques. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament.

HARGREAVES, D. J. (1998): *Música y desarrollo psicológico*. Barcelona. Graó.

MAIDEU, J. (1996): *Assaig*. Cançons i exercicis. Barcelona: Eumo editorial.

MAIDEU, J. (1997). *Música, societat i educació*. Berga: Amalgama.

MALAGARRIGA, T; VALLS, A. (2003): *La audición musical en la Educación Infantil* Barcelona: CEAC (inclou CD)

SMALL, C. (1989). *Música, sociedad y educación*. Madrid: Alianza.

SWANWICK, K. (1991): *Música, pensamiento y educación*. Madrid: Morata y MEC.

TAFURI, J. (2006): *¿Se nace musical?* Barcelona: Graó.

ULRICH, M. (1982).Madrid. *Atlas de música*. Alianza Editorial. Colección Atlas.

VALLS, A., CALMELL, C. (2010). *La música contemporània catalana a l'escola*. Barcelona: Dinsic.

RECURSOS DIDÀCTICS

XTEC.Escola oberta. <http://www.xtec.cat/recursos/musica/index.htm>

El raconet de musica: <http://phobos.xtec.net/clopez13/>

El calaix de músic: <http://grups.blanquerna.url.edu/musical/>

Cançoners: <http://www.prodiemus.com/>

Crestomatia (Cançoners: Joaquim Maideu) <http://www.xtec.cat/recursos/musica/crestoma/crestoma.htm>

Cançons populars i tradicionals a l'escola:

http://www20.gencat.cat/docs/Educacio/Documents/ARXIUS/doc_20517154_1.pdf